

Täkkeke

ISSN 0134-2266
1995

LOODUSKAITSE Aasta

Nii et tänavune aasta on siis kogu Euroopas looduskaitseaasta. Sellest tuleb aru saada umbes nii nagu talgutest: võetakse üks töö ette ja tehakse seda üheskoos ning ühiste pingutustega. Looduskaitse pole muidugi midagi niisugust, mis ühe aastaga ära saaks tehtud. Kuid uut hoogu on hästi korraldatud kampaaniaga asjale võimalik anda küll. Siis kulutatakse keskkonnale ja keskkonnaharidusele tavaliselt rohkem raha. Tehakse filme, trükitakse raamatuid, korraldatakse näitusi ja midagi kõigest sellest ju ometi jätkub ning jääb ka püsima. On olnud muidki aastaid, näiteks lastekaitseaasta, mis ju ei tähenda, et ainult sel ühelainsal aastal lastekaitsele mõeldi.

Nüüdisajal räägitakse palju keskkonna reostumisest ja äärmisest vajadusest selle vastu midagi ette võtta: et ehk saab veel midagi päästa ja säästa. Ka minu käest on vahetevahel küsitud, kas on võimalik maailma paremaks muuta. Olen püüdnud vastata, tuginedes sellele, mida tean. Ja üht tean kindlasti: maailmas on võimalik midagi muuta siis, kui alustad iseendast. Veel midagi on mulle selgeks saanud, nimelt tõsiasi, et maailm on tervik, kus kõik on seotud kõigega, ja kõik, mis siin teed, teed ikka endale.

Kui nüüd tagasi tulla looduskaitseaasta juurde, siis on oluline selgusele jõuda, mis tähendus sel minu jaoks on. Ei saa mina ju ometi minna mõnd karilejooksnud laeva lahti sikutama, et õli kütusepaakidest merre ei jookseks. Ei saa ma ka sadamaid sulgeda ega vabrikuid seisma panna. Ja ehk ma küll palju pean Eestimaa metsadest, ei ole mul ometi võimalik endal teha midagi selleks, et metsavargad enam ei varastaks või sahkerdajad seda maha ei sahkerdaks. Veel väga paljut ei kannaks välja minu jõud ja võimalused. Sellepärast püüan ma teha seda, mis on mulle jõukohane ja - samuti väga oluline - hoida korras oma kodu, mis on ju mu lähikeskkond. Mu kraanid ei tilgu ja ukсед ei kääksu. Ja kus iganes võimalik, püüan uksi enda järel sulgeda nii, et need

ei pauguks. Ma usun ka, et looduskaitseaasta käigus selgub veel nii mõnigi võimalus selle juhtmõtete järgimiseks. Mõni niisugune võimalus, mis seni kahe silma vahele jäänud, olgu või näiteks säästlik elamisviis.

Väga palju meis ja meie ümber sõltub meie kultuuritasemest. Ühest asjast tahan natuke rääkida, nimelt koerapidamise kultuurist. See puudutab kindlasti ka paljusid "Tähekesi" lugejaid.

Käin juba aastaid oma kodukandi tänavail, silmad maas, et mitte astuda koerajulkadele. Ma pole veel näinud Eestis ainsatki koerapidajat, kes kannaks kaasas ja kasutaks kühvliit ning kilekotti. Mida arvatakse küll inimesest, kes allalastud pükstega tänavanurgal või pargimurul kükitaks? Mida arvata inimesest, kes seda mujale vaadates rahumeeli oma koeravolaskil teha laseb? Ja ise veel sinnasamasse sülitab...

On see mõni looduskaitseaasta jutt? On küll. See on üks pisinatuke sellest, millele peaksime mõtlema kõik, kui tänavu räägitakse looduskaitseaastast.

FRED JÜSSI

Pildistanud FRED JÜSSI

NASTIK

Läinud aastal käisin sageli Hiiumaal sõpru küllastamas. Kuum suvi oli kuivatanud halud puuvirnaades ja ühel päikeselisel augustipäeval otsustasime need kuuri alla kärutada. Kui esimesed halud puuvirna pealt alla said loobitud, siis selgus, et seal elab nastik. Rumal lugu küll, aga sügisvihmade aeg läheneb ja puud tuli siiski ulualla toimetada. Võtsime ette teise virna - seal kaks nastikut! Siis läksime esimese juurde tagasi. Puuvirnad on tõesti mõnusad varjupaigad: kuivad, soojad ja õhurikkad. Seal tuli välja küll nahkhiiri, küll herilasepesi. Inglased ütlevad: mu kodu on minu kindlus. Nüüd võisime näha, kui armas on loomale ta kodu. Sedamööda, kuidas puuvirna pealt kahanema hakkas, ronis nastik aina allapoole ja allapoole, et ennast jälle kuhugi kägarasse keerata. Naabervirna roomas nastik alles siis, kui viimased kolm halgu maast kärule said. Nastikust oli küll kahju, aga samas oli ka huvitav töö käigus teda jälgida ning pildistada.

Nastik on meil Lääne-Eestis ja saartel, eriti rannikualadel ja paigus, kus palju niiskust, tavaline loom. Aga Pirita jõest ida poole teda palju ei kohta. Teisest maost - mürgisest rästikust - aitab nastikut lahus hoida üks kindel tunnus: kahvatukollased poolkuujad laigud pea külgedel. Erinevustunnuseid on veel, kuid need ei hakka nii hästi silma. (Rästiku sik-sakline seljamuster ei ole alati

selgesti nähtav ja võib koguni puududa.) Nastik hammustab väga harva, kui teda kätte võetakse, aga tema hammustus POLE MÜRGINE. Seda on tähtis teada. Vanasti öeldi madude kohta NÕELUSSID. Ju arvas rahvas, et tume kaheharuline terav keel, mida madu aina suust välja sirutab, ongi ussi mürginõel. Keelega püüab madu tegelikult õhust hoopis lõhnu. Nastik armastab rahu. Tal on inimesega heanaaberlikud suhted, sest ta elutseb mõnikord kõrvalhooneteski. Saunaahjude tuhas on sageli näha nastikute jäljed. Enamasti alla meetri, vahel võib nastik ometi olla poolteist meetrit pikk. Need on emasloomad, isasloomad nii suureks ei kasva. Toidupoolist hangib nastik veest ja rohust: konnad, kärnkonnad, kalakesed, hiired, vahel isegi mõni linnupoeg. Ta on hea ujuja. Et mao koljuluud on omavahel liikuvalt ühendatud, siis saabki ta alla kugistada oma peast suuremaid saakloomi. Vaskuss, väliselt maosarnane sisalik, sellega toime ei tule. Nastikul endal jätkub vaenlasi küllaga: nirkid-nugised ja teised kiskjad, toonekured ja madukotkas. Kaitseks on nastikule loodusest antud ainult vilkus ja haisev eritis, mida ta suures hädas

pärakust välja paiskab. Mõnikord teeskleb kinnipüütud nastik surnut, aga viska ta vette või jäta muidu rahule - pole surnud ühti.

Öökülmade tulekul poeb nastik kas üksi või teiste omasugustega koos kaljupraku, hiireurgu või mõne kännu alla urkasse talveund magama. Kevadel, pärast ärkamist aprillis, peetakse pulmad. Suvel muneb emanastik kuhugi lehekõdusse, sõnniku- või kompostihunnikusse nahkja koorega munad, nii kümnekond või paarikümne ringis. Kuna munemiseks sobivaid paiku alati valida pole, siis võib juhtuda, et kõik ümbruskonna nastikud ühte kohta munevad ja nii saab neid kokku sadu. Seal kõdusoojuses need munad siis hauduvad ja 5 - 8 nädala pärast tulevad ilmale 15 cm pikkused noored nastikud ja alustavad iseseisvat elu.

Pildistanud FRED JÜSSI

Nõndapalju tänaseks loomakestest, keda tuntakse kogu Euroopas kuni polaarjooneni, Põhja-Aafrikas ning Aasias kuni Mongooliani.

FRED JÜSSI

LOODUS

EI TUNNISTA RIIGIPIIRE

Tänavune aasta - 1995 - on Euroopas kuulutatud looduse kaitsmise aastaks. Sellest üritusest võtab osa üle 40 riigi, eesmärk on kaitsta kogu Euroopa loodust, mitte ainult juba kaitse all olevaid paiku või loomi.

Piirkonnas Atlandi ookeanist Uraali mägedeni ning Lapimaast Vahemere saarteni ähvardavad loodust väga erinevad ohud. Seetõttu on iga sellest kampaaniast (hoogtööst) osa võttev riik valinud just oma maale sobivad teemad (vesi, metsandus, põllumajandus, linnastumine).

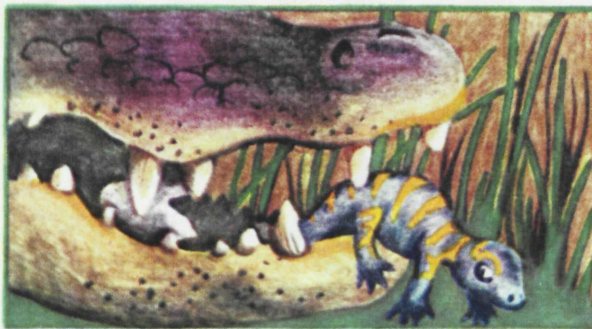
Eestimaa programmis pööratakse põhitähelepanu soode ja rabade, rannikute, metsa ning puisniitude kaitsele. Taani ja Rootsi aitavad meie looduskaitsetel oma tööd korraldada ning osalevad ka soode ning rabade ülevaatamisel.

Soomes on looduskaitse jaoks koostatud sel aastal eriline eelarve (raha, mis looduse hoidmiseks kulutatakse). Nende peamised teemad on metsandus ja põllumajandus, maastikukaitse. Eri teemana on looduse kaitse Baltimaades. See huvitab neid väga Läänemere puhtuse pärast, sest kõik need maad asuvad ju sama mere ääres.

Norras keskendub kampaania erinevate eluvormide kaitsmisele ning turismile. Norrakad tahavad oma maa kaunist ning omapärasid loodust hoida, kuid seda ka teistele näidata ning nii loodushoiu jaoks raha teenida.

Lätimaal võetakse sel aastal erilise hoole alla metsad ja põllumajandus. Maa tagastamine erakätesse toob paljudes riikides, Eesti kaasa

arvatud, esile uued mured, mida varem polnud. Küllap ka sellepärast on Euroopa looduskaitse aasta üheks hüüdlauseks valitud VAATA TULEVIKKU! Tulevikule võid mõelda ka sina, väike lugeja. Kui sa tänavu kasvõi ühe puu istutad, võib selle kaitsmine mõne aastakümne pärast olla sinu töö.

ALLIGAATORI ÕRNUS

Kes võiks arvata, et see kole krokodilli sugulane kellegagi ka hellalt käitub. Kuid alligaatoriema on vägagi lapsesõbralik. Seda muidugi vaid oma laste suhtes. Et kergendada titekestel munast koorumist, haarab mamma munad ükshaaval suhu ja kaksab neid õrnalt hambaga.

Juhtub, et mõnest munast pole poega arenenud - selle sööb praktiline lapsevanem sealsamas ära. Kui kesta seest aga sahistamist kostab, hammustab mamma selle ettevaatlikult katki. Siis avab ta suu ja kallutab lõua vastu maad, et lapsel oleks kergem välja ronida. Kuna

“vastsündinud” on üsna jõuetukesed, vatsake munakollasest alles punnis, saavad nad ema pea peal priiküüti. Nii ongi tollel kergem võsukestel silma peal hoida.

VEEALUNE ÕNGITSEJA

Kes jõuaks ära imestada kõiki ookeanide ja merede elukaid? Kes võiks arvata, et kusagil ookeanipõhjas kükitab salapärane õngitseja? Või kuidas muidu nimetada kala, kes saaki ligi meelitab oma “õngekesega”. See kasvab välja otse ta pealaest ja ripub suu kohal. Et pettus oleks lõpuni usutav, on jõhv otsast ussikesekujuline ja veidi paksenenud. Kui väike kala on pettuse ohvriks langenud, avab õngitseja oma hiigellõuad ja roog ongi tal kõhus. Et oma ablast suud maskeerida, kasvatab kavalpea mokaadele midagi vetikatekujulise habeme taolist. Nii ta seal põhjahämaruses salamisi lesib, üle meetri pikkune lapik kala, kes näeb välja nagu vetikaisse kasvanud kivipurakas. Ja muudkui õngitseb!

Joonistanud HELI VEIGEL

HENNO KÄO NOORPAGANA LOOD

NOORPAGANA NAABRID

Naabritega ei olnud Noorpaganal küll vedanud. Aga kellel siis ikka naabritega nii väga vedanud on. Oli see naabertalu rahvas muidu mis ta oli, aga nende pesamuna, Ants nimi, oli ikka pagana napakas küll. Loll-Antsuks teda hütigi, kuigi perekonnanimi oli Kaval. Noorpagan käis vahel temaga mängimas. Võttis oma nuija ja läks. Loll-Antsu poole minnes pidi ikka nui ühes olema. Sest mine sa lolli tea. Mängimisest ei tulnud küll kunagi midagi välja. Loll-Ants tahtis ikka jõudu katsuda. Kõige rohkem meeldis talle nuija loopida. Et kes viskab kõrgemale, on võidumees. Loll-Ants nägi ise pagana nigel välja. Võis arvata, et sihuke kilu ei jaksa ölekõrtki pooleks murda. Aga lollidel on harilikult jõudu ülearki. Loll-Ants oli juba kolm nuija pilve peale visanud ja Noorpagan ei näinud neid enam iial. Tal oli oma nuiadest pagana kahju. Neid kingiti talle ainult sünnipäevaks. Igal aastal sai ta suurema ja ägedama nuija. Ikka tammepuust, kenasti poleeritud ja lakitud ning raudnäsadega. Nii uhkeid nuiasid Paganamaal ei tehtudki, neid toodi välismaalt. Ja need maksid pagana palju. Kui Noorpagan ükskord jälle Loll-Antsu poolt tuli, ilma nuiata ja nutt kurgus, mõtles ta, et aitab. Enam ta Loll-Antsuga mängima ei lähe! Nüüd oota jälle aasta otsa sünnipäeva, et uut nuija saada. Mis elu see ilma nuiata on! Jah, on see naabrirahvas muidu mis ta on, aga Loll-Ants on ikka napakas küll.

NOORPAGAN SEENEL

Kui Noorpagan koolis plikasid patsist sikutas, ütlesid nad ikka, et kuule, sõida õige seenele. Eriti tungivalt soovitas seenele sõita tüdruk, kellele mõeldes küünal.kustuma kippus. Noh, Noorpagan võttis siis lõpuks kätte ja sõitis. Enda leiutatud jalgrattaga. Mets polnud kaugel. Ja seeni metsas oli. Neid punaseid valgete täppidega seeni oli kohe pagana palju. Mida seenel olles ikka muud teha kui korjata. Aga kuhu sa korjad? Noorpagan oli korvi koju unustanud. Puha plikade süü! Miks nad ei või öelda, et sõida seenele ja võta igaks juhuks ka korv kaasa!

Illustreerinud HENNO KÄC

Varajase kevade hällilaul

HELJO MÄND

MAGA MAGA
VIHM AKNA TAGA
SAJAB
JUTTU AJAB
SOSINA-SUUGA
ROHU JA PUUGA

MAGA MAGA
KA VIHM TAHAKS MAGADA
AGA TA EI TOHI
KUI TA EI SAJA
EI KASVA PUU EGA ROHI
AGA KUI TA JUTTU AJAB
SOSINA-SUUGA
ON HOMMIKUL TA SOSINAD
PUUS
PISIKESED ROHELISED
PUNGAROSINAD

Neljapäeval

MILVI PANGA

NELJAKUISED NELJAJALGSED
NELJAPÄEVAL NELJAKESI
NELJANDIKU NELJAKÜMNEST
SAAPAST NADIKS NÄSISID.
NELJA PAIKU NELI NINA
ÜHEST KAUSIST NOSISID.

Illustreerinud VIIVE NOOR

Oli mul ükskord

MILVI PANGA

OLI MUL ÜSKORD RAHAPADA,
TUKATEID SEES SEITSESADA.

TULI JU KÄIA TUULUTAMAS,
RASKEST RAHAST LAHTI SAAMAS.

UNI MUL AITAS OTSUSTADA
- MERELE JA PURJEKAGA.

MERI MUST JÄI MUSTALT MÄHA,
PUNANE JÄI PUNASTAMA.

KOLLASEST SAIN KOLLATÕVE,
VALGE MERI VÕTTIS MÕNE.

VARA SULAS NAGU VAHA,
OTSAS SÕIT JA OTSAS RAHA.

Sajajalgne, andeks anna

ANNE KAHRO

SAJAJALGNE, ANDEKS ANNA,
ASTUSIN SUL LÕHKI KANNA.
MILLISE? KAS PAREMA?
SEE MUL LÕHKI VAREMALT.

EI, TOO VASAKPOOLSEST REAST,
TAGUMISE KUUE SEAST,
VAATA SEDA JALGA, MIL
TEISEL VARBAL KONNASILM.

ERIKA ESOP

Lepikus

MINA OMA TAADI LOAGA,
TEMA VANA TASKUNOAGA
LEPAOKSA LÕIKASIN,
ISE MÕTTES HÕIKASIN:
"LEPAOKSAKENE SILE,
SINUST TULEB MULLE VILE!
MUL ON PALLIMÄNGU AJAL
HÄDASTI SU ABI VAJA.
VAAT, KUI KEEGI KORDA RIKUB,
VALE LÕOKI ANDMA KIPUB,
MINA KOHE KORDA NÕUAKS,
VILISTAKSIN NII, MIS JÕUAKS!"

Maipõrnika põrin

ENO RAUD

Maipõrnikas lendas põrinale üle aasa.

"Mis sa põrised?" küsid maipõrnikalt liblikad, kes sealsamas ringi lendesid. Ning maipõrnikas seletas: "See põrin on mul sees. Kui on ilus ilm, tungib põrin minust mõnikord välja ja tõstab mu õhku. Siis ma lendangi põrinale üle aasa.

KIRSTI VAINKÜLA

Meri

Taevas on pilvi täis tuubitud. Meri on kibuvitsapõosa taga laakil, nagu oleks ta laisklemas.

"Kas meri on laisk?" küsin põõsalt. "Miks nii?", küsib põõsas vastu. "Miks ta kogu aeg pikali on?" "Meri on suur ja madal, sellepärast," teab põõsas. "Aga kas ta ei väsi pikali olemast?" küsin veel.

"Oh ei, pikaliolek teebki temast mere. See, mis püsti on, see on kosk," lõpetab põõsas.

AINO PERVIK

Väike kivi

Mere ääres elas väike kivi. Tal ei olnud jalgu ega silmi ega pead. Kuid see ei tähenda, et ta poleks tahtnud liikuda, vaadata ja mõelda. See tahtmine oli kõik väikese kivi sees. Väljaspoolt oli väike kivi üleni ühtlane. Ta oli pikergune ja lai, õhuke ja hele. Nõnda lebas ta teiste kivide vahel tükk maad kaugemal piirist, milleni ulatusid merelained.

Lained liikusid leebelt. Oli ilus tuulevaikne ilm. Taeva all lendasid linnud. Aeg-ajalt laskusid nad alla ja puudutasid tiibadega vett.

“Kui minagi saaksin läbi õhu lennata!” mõtles väike kivi. “Mõelda vaid, et võiksin jõuda lainetesse ja liikuda seal üha tasakesi edasitagasi!”

Ometi ei pääsenud väike kivi paigast. Taevas säras päike. Õhus lendasid ja häälitsevad linnud. Merel sulisesid lained. Väike kivi aga lebas liikumatuna maas. Jõudis õhtu. Ja siis juhtus ime!

Äkki tõusis kivi õhku ja lausa lendas mere poole! Ta lendas ja lendas ja lendas, puudutades veepinda ja tõustes taas lendu lausa lõpmatu arv kordi. Kivi süda laulis sees, ja see kostis tasasel vihinal kõikjale. See oli joovastav lend. Lõpuks lennuhoog rauges ja kivi sukeldus lainetesse, just nii, nagu ta oli igatsenud. Väike kivi oli õnnelik. Sellel õhtul tegutses mere ääres üks käsi.

HÄRRASMEHED

Viimane koolipäev oli kätte jõudnud. Tuli tunnistustele järele minna. “Tead,” ütles Kalev nooremale vennale Sulevile. “Paneme selga need kihvtid ülikonnad, millega onu Maidu pulmas peiupoisid olime. Nii saavad meist plaksti härrasmehed!” Ja vennad hakkasid end kibekähku riidesse seadma. Tõmbasid jalga helehallid viigipüksid, panid selga lumivalged päevasärgid ja tumepunased pintsakud. Kõige krooniks sätiti ette pintsaku värvi kikilipsud. Igapäevaste tossude poole ei vaadatudki. Jalga pisteti uued kingad. Kumbki võttis veel roosi vartpidi näppu. Tänaval võis märgata, et vastutulijad silmitsesid neid. Üks vaatas koguni üle õla tagasi. Keegi tädi peatas vennad ja hakkas vaevalises inglise keeles midagi rääkima. Sulev koolis veel inglise keelt ei õppinud, kuid Kalev kuulas tähelepanelikult ja kui tädi lõpetas, ütles: “Okei!”

“Mis ta tahtis,” päris Sulev uudishimulikult, kui jälle edasi astuti. “Seletas, et tal on Inglismaalt külas õetütar oma pojaga. Poisil olevat õudselts igav. Kutsus meid temaga mängima. Andis aadressigi,” tegi Kalev kõik ilusti teatavaks. “Aga miks ta inglise keelt rääkis?” imestas Sulev. “Noh, pidas meidki lordideks,” kiitis Kalev ja tõstis uhkusetundest pea väarikalt püsti. Oma peanupu upitas siis kõrgemale Sulevgi. Sedasi tähtsatena sammusid nad otse koolimaja ette. Lapsed, kes sooja kevadilma tõttu kutsuvat koolikella väljas ootasid, jäid juurdetulijaid uudistavalt vahtima. Tüdrukutekobar pistis varsti itsitama, poistekamp irvitama. Viimaste seast tänitas kooli suurim kraakleja Jüri: “Kaks dibiili!” Peaaegu samal hetkel juhtus rutates tulema nende kooli direktor, proua Mustjõgi. Temagi oli pidulikult riides, kaenlas terve sülem maikellukesi. Ilmselt olid need mõeldud parimatele klassilõpetajatele. Kalevist mööda kiirustades müksas ta kogemata poissi küünarnukiga.

Oi, mis edasi sündis! Proua direktor Mustjõgi seisatas, naeratas Kalevile süüdlaslikult ja lausus: “Sa vabanda mind!” “Palun!” võttis Kalev vabanduse viisaka peanoogutusega vastu.

“Palun!” lisas Sulevgi viisakalt. Härrasrahvas suhtles omavahel. Kogu ümbrus mattus täielikku vaikusse. Lõppenud oli nii vadistamine kui ringikarglemine. Kraaklejal Jüril olid silmad rõngas ja suu lahti. Ja ses eriskummalises vaikus sisenes proua direktor Mustjõgi koolimajja, tema järel Kalev ja Sulev. Pead ikka püsti, samm väarikas. Mõlemal kaunis roosiõis vartpidi näpus. Härrasmehed mis härrasmehed!

LAURA REITER 12a
 Kuristiku 6
 Vana-Võidu
 Viljandi mk.EE2887
 Huvid:udupildid, salvrätid,
 kleepekad
 muusika.

KATARINA DAHLBECK
 Skiftesvägen 108
 183 38 Täby
 SWEDEN
 I'm a happy girl from Sweden
 who wants to have some
 penpals from other countries.
 I will soon be 14 years old. My
 interests are: animals, play the
 piano, sing in a choir, listen to
 music. I can only write in
 English and Swedish. The
 sooner you write, you can be
 sure that I
 will answer your letter.

ELIS LEHT
 KantkülaSadala sjk.
 EE2366Jõgeva mk.
 Huvid:kommi- ja
 nätsupaberid, kleepekad.

AIVI LAUR
 KantkülaSadala sjk.
 EE2366Jõgeva mk.
 Huvid:kommipaberid,
 lugemine, muusika.

MARIS SAMMAS
 Uus t. 7-2EE2600 Põlva
 Huvid:näitlemine, sport.

EDA LUHT
 Sadala sjk.
 EE2366 Jõgeva mk.
 Huvid:kleepekad, laulmine,
 lilled, sport.

KAIE SAARMETS
 Vaiatu k. Vohnja sjk.
 EE2104Lääne-Virumaa

Aladdini IMELAMP

Piltidel on kujutatud kahte hetke Disney samanimelisest multifilmist. Selliste tegelastega karbid tulevad ka loosimisele. Karpe on kokku 12, seega kumbagi 6.

Loosimisest osavõtuks saada meile oma filmistsenaarium (filmi või mõne muu etenduse kavand), millise sa tahaksid nende tegelastega lavastada. Selleks ei pea sa eeskujuks võtma muinasjuttu Aladdinist, kuid keelatud see ka pole. Võid lihtsalt välja mõelda, missugust mängu sa nende tegelastega mängiksid. Tegelaste nimed on: noormees Aladdin, neiu Jasmin, ahv Abu, papagoi Jago, tiiger Rajah, dzinn ja nõid Jafar.

Filmilugusid ootame toimetusse 12. juuniks.

Address: Aladdin, Täheke, Pärnu mnt. 67a Tallinn EE0001.

OLIN HAIGE JA ÜKSI KODUS. IÄKSIN VETSU PISSILE JA VÕTSIN TELEFONI KAASA, KARTES, ET KEEGI HELISTAB. PANIN TELEFONI VEEPAAGI PEALE, SEE OLI PAHASTI PEAL JA TELEFON KUKKUS VETTE. KUI SELLE KÄTTE SAIN, OLI SEE TÄITSA VAIT.

JÜRGO MÄLETJÄRV SIIMUSTIST.

KUI MA VÄIKE POISS VEEL OLIN, TEGIN PAHANDUSI KA. KORD MA LÕHKUSIN AIAS TÄDI LAVAAKNA ÄRA. EMA OLI SIIS MINU PÄRAST VÄGA KURB.

NÜÜD OLEN PÜÜDNUD HEA LAPS OLLA, SEST TAHAN SÜGISEL KOOLI MINNA. KOOLIS KÄIVAD JU AINULT HEAD LAPSED.

6-AASTANE MEELIS RAUDSEPP AREST

MINA VALETASIN VANAEMALE, ET MA EI VÕTNUD EMA VESIVÄRVE. TEGELIKULT VÕTSIN KÜLL.

4-AASTANE INGMAR VIIRES TALLINNAST

ÜKSKORD, KUI ISSI MAGAS, LEIDSIN MA KAPIST PIPRATOOSI. TAHTSIN PROOVIDA, KAS SEE KA TÖÖTAB. ARVASIN, ET PARIM KOHT KONTROLLIMISEKS ON MAGAVA ISSI NINA LÄKSIN JA PROOVISIN ISSI NINNA PIPART RAPUTADA. TA HAKKAS KOLEDASTI AEVASTAMA. MA JOOKSIN KÖÖKI JA OHKASIN: TÖÖTAB KÜLL.

5-AASTANE JAAN KUUS TARTUST

MINA OLEN SIIM. MINA PAHANDUSI EI TEE, OLEN HEA POISS. AGA VANAEMA TEGI KAARDIMÄNGUS SOHKI.

5-AASTANE SIIM TANILSOO LOHUSUUST

TÄNA JUTUSTAVAD OMA ÄPARDUSTEST POISID, KES VEEL KOOLIS EI KÄI. OMETIGI ON NAD NII TUBLID, ET ON OMA LOOD ISE TRÜKITÄHTEDEGA KIRJA PANNUD JA VANEMATE ABIGA MEILE SAATNUD.

KUI OLIN 5-AASTANE, TEGIN SELLISE PAHANDUSE. EHITASIME NAABRIPÕISIGA ÕUE MÄNGUMAJA NURKA PLIIDI. PLIIDI SEINTEKS PANIME TELLISKIVID, PEALE TÕSTSIME ETERNIIDI. TÕIME PUID, LAASTE NING HEINA. NAABRIPÕISS TÕI KODUST SALAJA TIKUD. TEGIME PLIIDI ALLA TULE. PIDIME MITU KORDA TIKKU TÕMBAMA, ENNE KUI TULE PÕLEMA SAIME. ETERNIIT SÜTTIS JA HAKKAS TÜKKE PILDUMA. PAUKUDE JA TOSSU PEALE JOOKSIS EMA KOHALE. ÕNNEKS LÕPPES KÕIK HÄSTI. AGA SELLEST OLEKS VÕINUD TULLA SUUR TULEKAHJU. LAPSED EI TOHI TIKKUDEGA MÄNGIDA.

6-AASTANE MARKUS HÕRAK KARKSI-NUIAST

MINU ÜKS SUUREM PAHANDUS JUHTUS SIIS, KUI MUL HAKKAS KODUS IGAV. MA VÕTSIN ÕE VILDIKA JA HAKKASIN JOONISTAMA. ALGUL JOONISTASIN PABERILE, SIIS TAPEEDILE JA KÜLMKAPILE JA LÕPUKS OMA VOODILE. KUI EMA MÄRKAS, SAIN KÕVASTI PAHANDADA. KUI VANAISA MÄRKAS, SIIS SAIN VEEL TEISE KORRA OTSA.

5-AASTANE HELMER POKBINDER PÕLVAST

ÜKSKORD TAHTSIN KÄÄRE PEITA. LÕIKASIN TEKIKOTILE AUGU SISSE JA PEITSIN KÄÄRID SINNA ÄRA. TAHTSIN, ET EMME NEID OTSIKS, AGA EMME SAI HOOPIS KURVAKS.

5-AASTANE ROBERT NUTT PÕLVAST

SEE JUHTUS SUVEL. OLI VÄGA PALAV ILM. TAHTSIN VEESÕDA MÄNGIDA, KUID MUL POLNUD VEEPRITSI. MA KALLASIN EMA SAMPOONI KRAANIKAUSIST ALLA JA SAIN ENDALE NII VAHVA PRITSI. EMA PAHANDAS KÜLL, AGA MINUL OLI TORE MÄNGIDA.

ROBERT ANIJALG PÕLVAST

MA OLEN VAHEL ÕEKESELE HAIGET TEINUD JA PAHASTI RÄÄKINUD. EDASPIDI TAHAN OLLA HEA POISS.

5-AASTANE KALEV ELKEN ALATSKIVILT

MINUL TULEB VAHEL HOMMIKUTI JONNITUJU. ERITI PÜHAPÄEVITI, KUI PEAN PUHTAD RIIDED SELGA PANEMA. MULLE EI MEELDI SUKKPÜKSE JALGA TIRIDA, NEED TUNDUVAD ALATI NII KITSAD. EMA KÄSIB MUL SIIS KÜMME KÜKKI TEHA. HILJEM SAAN ARU, ET KÕIK ON HÄSTI.

MA EI TEA, MIKS SEE JONN JUST SIIS TULEB, KUI EMA JA ISA KODUS ON. NAD KÜSIVAD IKKA: MIKS SA OLED PAHA LAPS? PÄRAST SAAN ISE KA ARU, ET JONNISIN ILMAASJATA EGA TAHA SELLEST ENAM KUULDA-GI. EI TEA, KAS POEB JONN AKNA-PRAOST VÕI UKSEST SISSE. USUN, ET VAHEL ON TA MÕNES TEISES PERES, SEST EGA TA NII TIHTI MINU KÜLALINE NÜÜD KA POLE.

6-AASTANE KRISTJAN KASEARU LEEVAKULT

KOOLIVAHEAEG

Varsti algamas on suvi, õppimiseks kaob kõik huvi. Väljas joosta palju parem, hommikul ma tõusen varem.

Mängin palli, vahel ujun, keerutan ka keerukuju. Vuristan ma rattaga, telgiga käin matkamas.

Päike paistab, õhk on soe, millal tahes põhku poen. Nõnda möödub ruttu suvi - õppimiseks tärkab huvi.

MAREK LAHE Sadukülast

MUTINAHAST KASUKAS

Kui minu ema noor oli, ei saanud poest kõike osta. Ta armastas väga nukkudega mängida ja otsustas ise nukule riided teha. Ta tahtis nukule õmmelda kasuka. Tüdrukud käskisid poistel muti kinni püüda. Elusat kätte ei saadud, otsustati otsida surnud mutt. Lõpuks üks selline puuvirna alt leitigi. Poisid võtsid mutil naha maha ja viisid tüdrukutele. Ema tegi sellest nukule kasuka. Väike see ju oli, aga ikkagi kasukas.

MERJE MIKALAI Paidest

TEEME LAHTI POSTIPALUNA

MIHKLI JA HANSU VÕISTLUS. Muinasjutt

Elasid kord Mihkel ja Hans. Nad olid kaks tavalist mutti. Mihkel ja Hans polnud nii sarnased, nagu pealt paistab. Hansu karv on tihedam ja ta on väledam. Mihkel on rammu poolest tugevam, kuid kiiruse poolest aeglasem. Mihkel on kokkuvõidlikum, ettevaatlikum ja ta on üsna vaene. Hans on väga rikas, julge ning ahne. Kord vajas Hans raha juurde ja ütles Mihklile: "Veame kihla, et ma võidan sind 20 m jooksus."

Mihkel lausus seepeale: "Ma ei usu, peame proovima." Tunni aja pärast oli võistlusmaa ette valmistatud. Kihla veeti 25 vihmaussi peale. Kui veerand võistlusmaast oli joostud, oli Mihkel Hansust peaaegu 2 meetrit taga. Õige pea olid nad kõrvuti ja finiši läbis esimesena Mihkel. Järgmisel päeval maksis Hans Mihklile võla ära. Mihklil polnud enam mitu nädalat vaja saaki püüda. Ja kui ta veel surnud pole, siis elab ta tänaseni väga hästi ja on ikka veel rõõmus.

ARVO MURUMÄGI Järvakandist

VARESEPERE

Vana vahtrapiu ladvas elas varesepere. Ema Valli hoolitses hästi oma poja Vallo eest ja õpetas teda kraaksuma ja toitu otsima. Kui varesepoeg kasvas, hakkas ta koos ema ja isaga toitu otsimas käima. Vana vahtrapiu kasvas väikese Villu koduües. Vahtrapiu lähedal oli Villu vanaema laut, kus olid ka kanapesad. Varessepoeg Vallo käis oma ema ja isaga alati ilma kanamune varastamas. Ükskord tuli Villu vanaisa laut just siis, kui vareseema kanapesa äärel istus. Vanaisa tegi suurt kisa. Varespere ehmus ja pidi hakkama endale uut vahtrapiud koduks otsima.

TUULI ÖNNIK Võrust

REXI "KEX"

Elas dinosaur Rex, tema nimi oli Kex.. See oli tehtud sokolaadist, oli toodud suurest paadist, võdetud väiksest vaadist. Iga päev uus "Kex", aina paksemaks läks Rex. Lõpuks oli nagu pall, kaela ümber seotud sall.

RASMUS PARMAKSON
Tallinnast

ÕHTU

Nüüd lõppenud on väike mäng ja toas ootab pehme säng. Juba metsa taha loojund päike

ja sängis Annekene väike. Siis õhtuhämaruses suures pilved katnud taeva ja Ants pand kappi oma väikse laeva. Sängis Anne ootab und, kui kätte jõudnud õhtutund.

KERTTU JAANSON Elvast

MINU LUMEMEES

Minu lumemees on kampsuni sees. Elan suures majas. Selle ees ei püsi terve ükski lumemees. Kes lööb jalaga, kes käib selle vastu koera pissitamas. Hommikuks on lumemel nina, kõrvad ja kere läinud. Sellepärast kodus vanaema lumemehe minu kampsuni sisse. Tal on must kaabu ja punane sall. Ta on ümar nagu pall. Nägu on tal rõõmus, sest kevadel ei sula minu lumemees ära. Siis läheb ta kappi puhkama. Järgmisel aastal kohtun temaga taas.

TAAVI PÖDRAMÄGI Rakverest

MINU KASS

Minul on üks väike kass, pliidi ees tal piimatass. Liigutab ta valget vurru, mõnusesti lööb siis nurru.

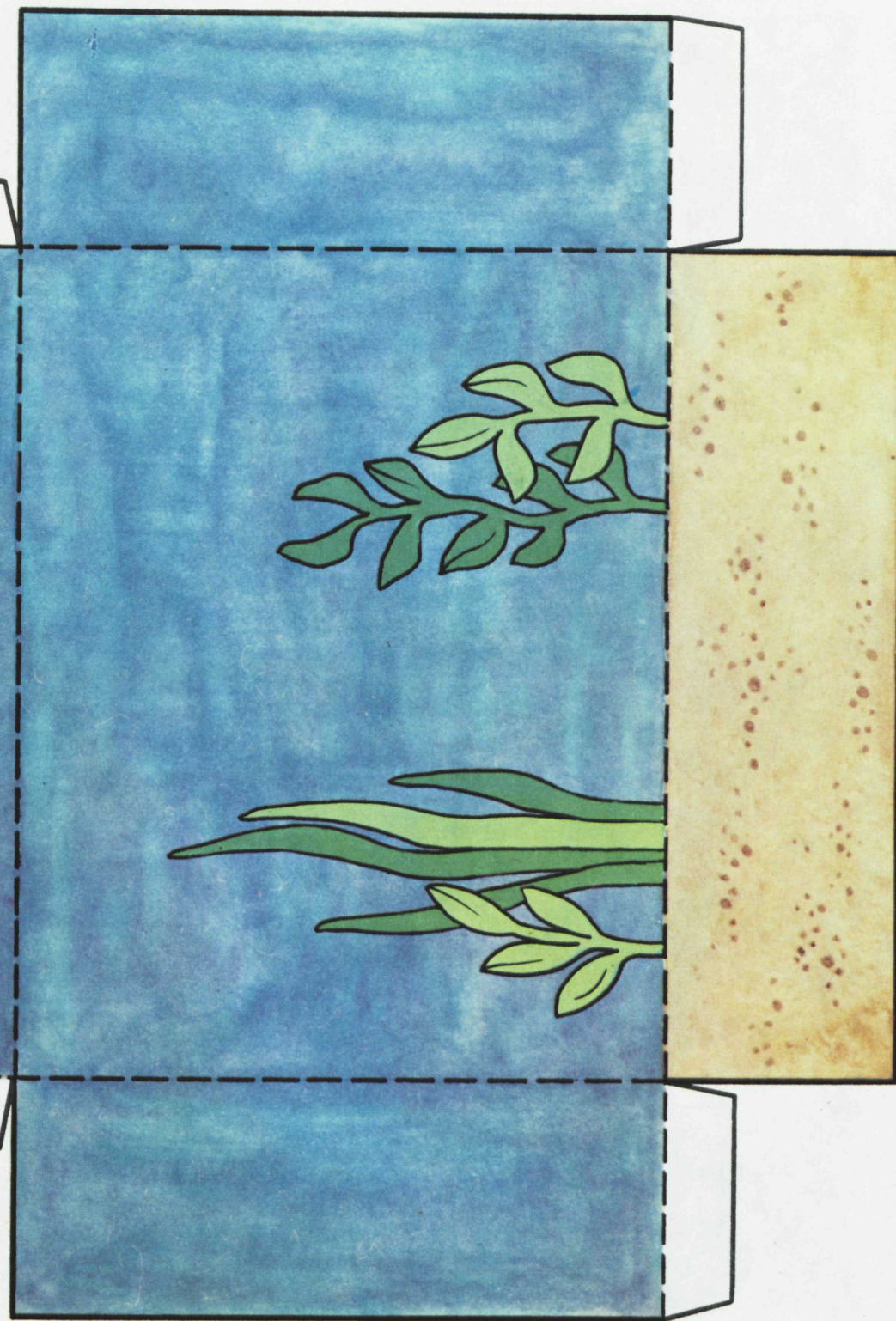
Kui ükskord ära väsis ta, läeb lillekasti magama. Pöönutab seal hommikuni kuni ära läheb uni.

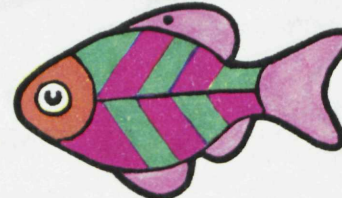
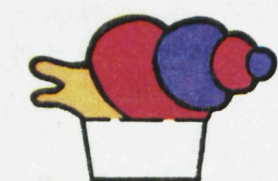
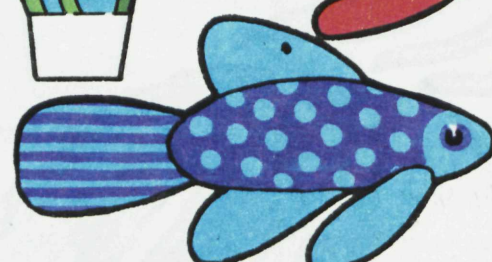
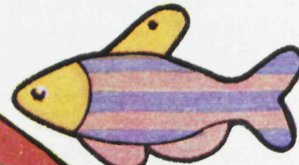
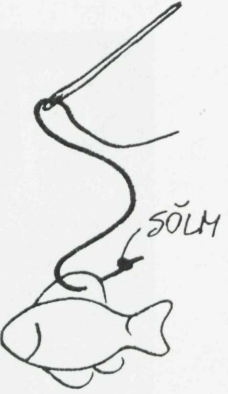
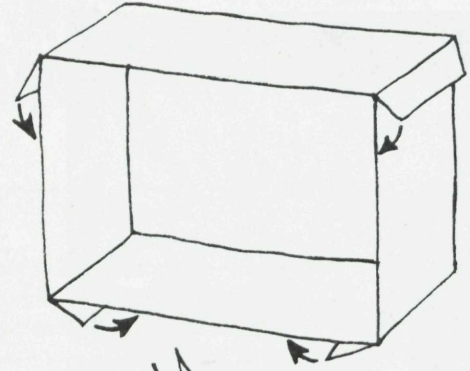
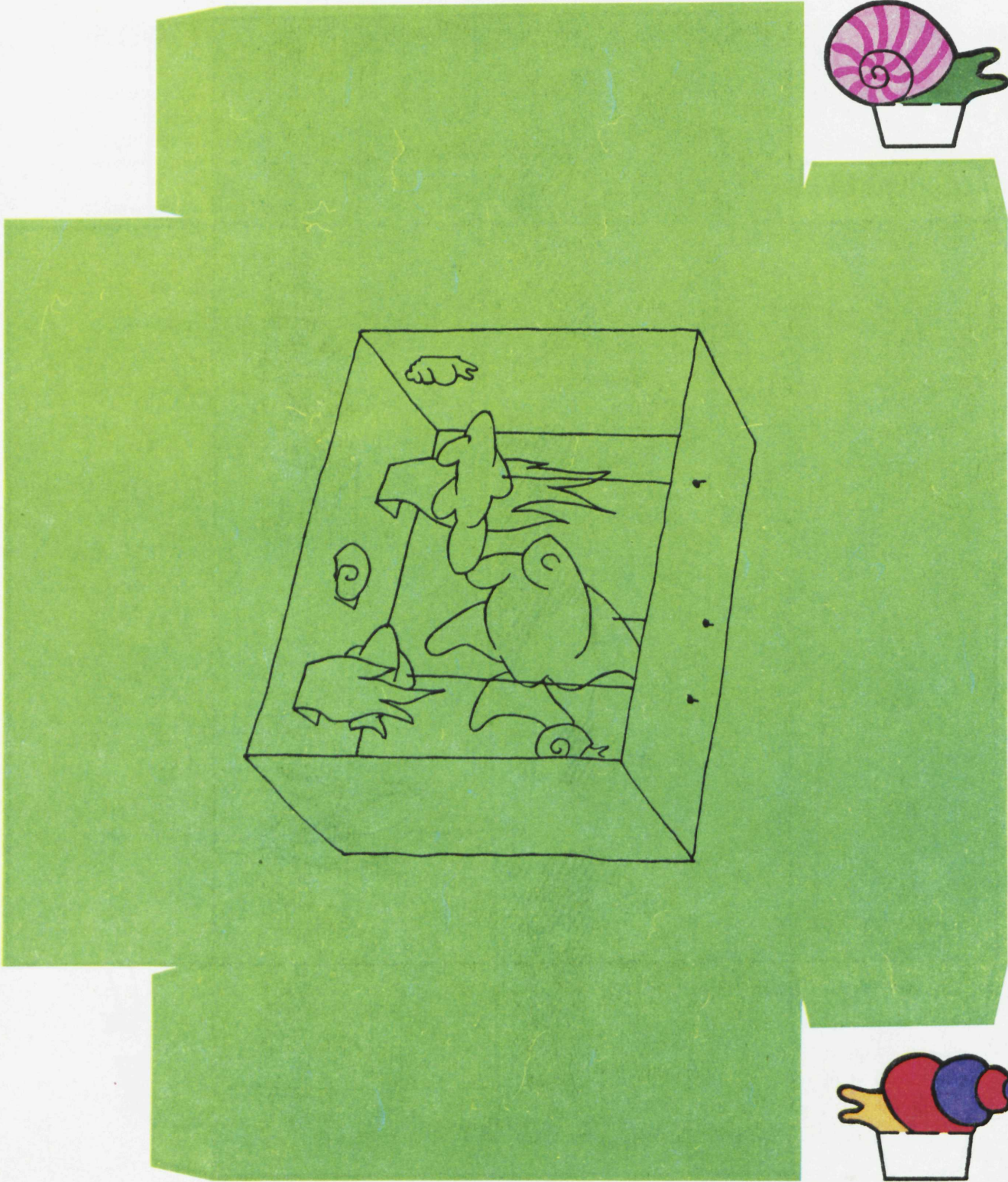
Kastist välja hüppab siis ja ema ütleb: Kallis Tiis, nüüd lähme välja pissile, muidu jääd jalgu issile.

ANU ESINURM Väike-Maarjast

AKVAARIUM

Lõika kalad sobivalt poolt välja. Akvaarium
ilimi nurkadest kokku. Akvaariumi põhjale
ilimi taimed, teod külgedele või põhjale.
Kalad riputa musta niidiga (nõela abil)
akvaariumi lakke soovitud kohta. Niidi
otsad kinnita sõlmedega.

Joonistanud PIRET SELBERG

★ HEAD OOD! ★

Lasteajakiri
 "TÄHEKE"
 Asutatud jaanuaris 1960
 ilmub kord kuus

Toimetuse aadress:
 Pärnu mnt. 67a
 EEOOO1 Tallinn

Peatoimetaja
 ELJU SILD
 tel. 681 497
 Vastutav sekretär
 VIIVI VARIKSAAR
 tel. 681 495
 Vanemtoimetaja
 JAAN RANNAP
 tel. 681 495
 Kunstiline toimetaja
 PRIIT REA
 tel. 681 495

Printall
 Pärnu mnt. 67a
 EEOOO1 Tallinn

ESIKAANEL
 REET REA
 JOONISTUS

PLASTO MÄNGUASI
 Hea ja kindel söber igal aastaajal.

plasto bambola

ERITI SUVEL
 RANNAS,
 SUVILAS,
 KODUÕUES,
 TOAS,
 LASTEAIAS.

MAALETOOJA JA HULGIMÜÜJA AS. REKATO, PAAVLI 2A TEL.FAX 447827
 PLASTO-BAMBOLA TOOTED ON VALMISTATUD EUROOPAS.

3875

3872

3873

1015

HIND 5 KROONI